

TDIU16 – Mekanismer

Hur fungerar en semafor?

Filip Strömbäck, Klas Arvidsson

Planering

Vecka	Fö/Se	Lab
14	Fö: C + Syscall (+påsk)	C ¹ , intro
15	Fö: Semaforen	systemanrop
16	Se: Semaforen	Processhantering
17	Fö: Lås, cond, deadlock	Processhantering
18	-	Synkronisering
19	Fö: Låsimplementation	Synkronisering
20	Se: Deadlock + tenta	Synkronisering, säkerhet
21	-	Säkerhet

¹lämpligt att demonstrera första passet

- 1 Vad är problemet?
- 2 Krav
- 3 Peterson's
- 4 Stänga av interrupt
- 5 Atomiska operationer
- 6 Resten av kursen

Repetition

Semafor

- Räknar tillgängliga resurser
- Väntar tills resurs finns
- Användning: invänta händelse

Lås

- Markerar om en variabel/datastruktur används
- Väntar till kritisk sektion är ledig
- Användning: skapa mutual exclusion

Condition

- Placerar låst tråd i vänteläge
- Väntar tills någon anropar `signal` eller `broadcast`
- Användning: invänta händelse

Hur är de implementerade?

Vi kommer huvudsakligen titta på lås idag.

- Samma idéer kan dock användas för att implementera andra primitiver, exempelvis semaforer.
- Samma typer av resonemang kan användas för att implementera synkronisering över nätverk (vi har dock andra byggstenar och antaganden då, se ex TDDD25).

Antag följande

```
struct my_lock l;

void foo() {
    my_lock_acquire(&l);

    /**
     * Godtycklig kritisk sektion.
     */

    my_lock_release(&l);
}
```

Hur svårt kan det vara? (FEL)

```
struct my_lock {
    bool busy = false;
};

void my_lock_acquire(struct lock *l) {
    while (l->busy)
        ; /* Vänta */
    l->busy = true;
}

void my_lock_release(struct lock *l) {
    l->busy = false;
}
```

Hur svårt kan det vara? (OK?)

```
struct my_lock {
    bool busy = false;
    struct lock lock;
    struct condition cond;
};

void my_lock_acquire(struct lock *l) {
    lock_acquire(&l->lock);
    while (l->busy)
        cond_wait(&l->cond, &l->lock);
    l->busy = true;
    lock_release(&l->lock);
}
```

Hur svårt kan det vara? (OK?)

```
void my_lock_release(struct lock *l) {  
    lock_acquire(&l->lock);  
    l->busy = false;  
    cond_signal(&l->cond, &l->lock);  
    lock_release(&l->lock);  
}
```

Så, synkroniserat och klart!

Hur svårt kan det vara? (OK?)

```
void my_lock_release(struct lock *l) {  
    lock_acquire(&l->lock);  
    l->busy = false;  
    cond_signal(&l->cond, &l->lock);  
    lock_release(&l->lock);  
}
```

Så, synkroniserat och klart!

Vänta nu... Det är ju vi som implementerar lock...

Problem

- Ska förhindra *data races*
- Ska garantera deterministiskt resultat
- Innehåller någon typ av variabel/resurs, åtminstone *låst/upplåst*
 - ⇒ vi behöver synkronisering
- Vi kan dock inte använda lås/semaforer/etc.

- 1 Vad är problemet?
- 2 **Krav**
- 3 Peterson's
- 4 Stänga av interrupt
- 5 Atomiska operationer
- 6 Resten av kursen

Vad kräver vi?

- Ska förhindra *data races*
- Ska vänta effektivt
 - ⇒ ingen *busy-wait*
 - ⇒ placera på väntekö
- Ska fungera oavsett hur många CPU vi har

Formella krav

1. Mutual Exclusion

- När en tråd är inuti en kritisk sektion kan inte andra trådar befinna sig i samma kritiska sektion.

2. Progress

- Om en eller flera trådar begär tillgång till en tom kritisk sektion ska trådarna alltid besluta vilken som får tillgång till den kritiska sektionen inom ändlig tid.

3. Bounded Waiting

- Om en tråd begär tillgång till en kritisk sektion och behöver vänta ska det finnas en gräns på antalet gånger som andra trådar får "gå före" in i den kritiska sektionen. D.v.s. tråden ska få tillgång förr eller senare.

1: Ingen mutual exclusion

Om inte villkor 1: *mutual exclusion* är det som om vi inte hade synkroniserat alls, alltså väldigt dåligt!

2: Ingen progress

Utan villkor 2: *progress* kan *live-lock* uppstå.

Tänk dig två personer som går rakt emot varandra

- Båda stiger åt sidan åt samma håll för att låta den andra passera
- Båda stiger åt sidan åt andra hållet
- ...

Program skulle fortsätta i evighet, människor kan lösa problemet på annat sätt.

3: Ingen bounded waiting

Utan villkor 3: *bounded waiting* kan *starvation* uppstå.

Starvation händer då andra trådar alltid får gå före i väntekön, så att någon tråd kanske behöver vänta för evigt.

Kan leda till att en del av systemet aldrig får en chans att köra, och en del av systemet fryser.

- 1 Vad är problemet?
- 2 Krav
- 3 **Peterson's**
- 4 Stänga av interrupt
- 5 Atomiska operationer
- 6 Resten av kursen

Idé

Antag att vi har två trådar.

I stället för att ha en delad variabel:

- En variabel för varje tråd
- Ytterligare en variabel som berättar vems tur det är
- Släpps in om bara jag vill in, eller om det är min tur

Implementation

```
struct my_lock {  
    // vilka trådar vill in i kritisk sektion?  
    bool want_in[2] = { false, false };  
  
    // vems tur är det att gå först?  
    int turn = 0;  
};  
  
// tråd-id för nuvarande tråd  
int ME();  
// tråd-id för andra tråden  
int OTHER();
```

Implementation

```
void my_lock_acquire(struct lock *l) {  
    l->want_in[ME()] = true;  
    l->turn = OTHER();  
  
    while (l->want_in[OTHER()]  
           && l->turn == OTHER())  
        ; /* Busy wait */  
}  
  
void my_lock_release(struct lock *l) {  
    l->want_in[ME()] = false;  
}
```

Fördelar

- Uppfyller villkoren för kritisk sektion
 - Mutual exclusion
 - Progress
 - Bounded waiting
- Kräver inget speciellt hårdvarustöd
- Fungerar ibland för fler CPU (beroende på minnesmodell, kräver SC)

Nackdelar

- Fungerar endast för två trådar (går att utöka, men blir snabbt ohållbart)
- Busy wait i nuläget (går att lösa)
- Antar att läsningar och skrivningar till minnet betersig som i koden
 - Stämmer inte på vissa arkitekturer
 - Stämmer inte då kompilatorn optimerar koden

- 1 Vad är problemet?
- 2 Krav
- 3 Peterson's
- 4 Stänga av interrupt
- 5 Atomiska operationer
- 6 Resten av kursen

Idé

OS använder interrupt för att göra trådbyten

- Om vi stänger av interrupt så kan inga trådbyten ske
- ⇒ ingen preemption
- ⇒ mutual exclusion!

Implementation (DÅLIGT)

```
struct lock {
    int old_level;
};

void lock(struct lock *l) {
    l->old_level = interrupt_disable();
}

void unlock(struct lock *l) {
    interrupt_enable(l->old_level);
}
```

Nackdelar

- Fördröjd hantering av avbrott
- För att undvika problem måste den kritiska sektionen vara mycket kort
- Ej tillgänglig från usermode
- Fungerar inte på multiprocessorer
- Uppfyller inte nödvändigtvis *bounded waiting*
- (var försiktig med optimeringar)

Fördelar

- Ger mutual exclusion på system med en CPU
- Måste användas för att synkronisera avbrottshanterare
 - Lås fungerar inte: avbrott kan avbryta den kritiska sektionen och försöka låsa ifrån samma tråd igen $\Rightarrow$ låsets felhantering ger PANIC
 - Semaforer fungerar inte: avbrott kan avbryta den kritiska sektionen och anropa `sema_down` ifrån samma tråd igen $\Rightarrow$ deadlock
 - Fundera noga på vilken eller vilka CPU som hanterar avbrott då multiprocessorsystem används!

Kombinera med busy flag (FEL)

```
struct lock { bool busy = false; };
```

```
void lock(struct lock *l) {  
    int old = interrupt_disable();  
    while (busy)  
        ;  
    busy = true;  
    interrupt_enable(old);  
}
```

```
void unlock(struct lock *l) {  
    l->busy = false;  
}
```

Trådbyte (Pintos)

```
// Trådbyte görs med avbrott avstängda
int old_level = interrupt_disable();

place_me_on_ready_queue();
thread_block();

// Sätt på avbrott så fort tråden får fortsätta
interrupt_enable(old_level);
```

Väntekö (Pintos)

```
void lock(struct lock *l) {  
    int old = interrupt_disable();  
    while (busy) {  
        add_to_wait_queue(&l);  
        thread_block(); // Byt tråd  
    }  
    busy = true;  
    interrupt_enable(old);  
}
```

Liknar lås + condition

Väntekö (Pintos)

```
void unlock(struct lock *l) {  
    int old = interrupt_disable();  
    l->busy = false;  
    struct thread *t = get_from_queue(&l);  
    thread_unblock(t);  
    interrupt_enable(old);  
}
```

Liknar lås + condition

- 1 Vad är problemet?
- 2 Krav
- 3 Peterson's
- 4 Stänga av interrupt
- 5 **Atomiska operationer**
- 6 Resten av kursen

Idé

De flesta CPU:er tillhandahåller *atomiska operationer*.
Kan vi använda dem på något sätt?

- Atomiska operationer läser och/eller modifierar minnet på något sätt
- Hårdvaran garanterar att atomiska operationer inte avbryts av varandra
- Alltså: atomiska operationer ser inte halvklara effekter av andra atomiska operationer
- På X86 är även läsning/skrivning till minnet också atomärt (givet korrekt *alignment*, men se upp för optimeringar av kompilatorn)

Test and set

Instruktion ekvivalent med:

```
bool test_and_set(bool *flag) {  
    lock_acquire(&global_lock);  
    bool save = *flag;  
    *flag = true;  
    lock_release(&global_lock);  
    return save;  
}
```

Lås med test and set

```
struct my_lock {  
    bool busy = false;  
};  
  
void my_lock_acquire(struct lock *l) {  
    while (test_and_set(&l->busy))  
        ;  
}  
  
void my_lock_release(struct lock *l) {  
    atomic_write(&l->busy, false);  
}
```

Hur löser vi *busy wait*?

Enbart atomiska operationer löser inte problem med *busy wait*.

- Vi behöver prata med schemaläggaren för att lösa problemet:
- På Linux: *futex* (man *futex*)
- På Windows: *WaitOnAddress*, *WakeByAddressSingle*, *WakeByAddressAll*

Diskussion: <https://devblogs.microsoft.com/oldnewthing/20170601-00/?p=96265>

Atomic swap

Instruktion ekvivalent med:

```
int atomic_swap(int *mem, int replace) {  
    lock_acquire(&global_lock);  
    int tmp = *mem;  
    *mem = replace;  
    lock_release(&global_lock);  
    return tmp;  
}
```

| C++: `exchange`

Lås med atomic swap

```
struct my_lock {  
    int busy = 0;  
};  
  
void my_lock_acquire(struct lock *l) {  
    while (atomic_swap(&l->busy, 1) == 1)  
        ;  
}  
  
void my_lock_release(struct lock *l) {  
    atomic_write(&l->busy, 0);  
}
```

Compare and swap (CAS)

Instruktion ekvivalent med:

```
int compare_and_swap(int *mem,
                    int compare,
                    int replace) {
    lock_acquire(&global_lock);
    int old = *mem;
    if (old == compare)
        *mem = replace;
    lock_release(&global_lock);
    return old;
}
```

| C++: `compare_exchange`

Test and set igen

```
int test_and_set(int *mem) {  
    return compare_and_swap(mem, 0, 1);  
}
```

```
int test_and_set(int *mem) {  
    return atomic_swap(mem, 1);  
}
```

Lås med compare and swap

```
struct my_lock {  
    int busy = 0;  
};  
  
void my_lock_acquire(struct lock *l) {  
    while (compare_and_swap(&l->busy, 0, 1))  
        ;  
}  
  
void my_lock_release(struct lock *l) {  
    atomic_write(&l->busy, 0);  
}
```

Mer komplexa operationer

```
void decrement_if_possible(int *value, int dec) {  
    do {  
        // 1: Read data.  
        int orig = atomic_read(value);  
        // 2: Modify data.  
        int write = orig;  
        if (write >= dec)  
            write -= dec;  
        // 3: Commit changes.  
    } while (orig !=  
            compare_and_swap(value, orig, write));  
}
```

Andra operationer

X86 har också några ytterligare atomiska operationer som kan vara användbara, exempelvis:

<code>atomic_add</code>	<code>x += y</code>
<code>atomic_sub</code>	<code>x -= y</code>
<code>atomic_increment</code>	<code>x++</code>
<code>atomic_decrement</code>	<code>x--</code>

Se <https://gcc.gnu.org/onlinedocs/gcc-4.5.2/gcc/Atomic-Builtins.html> för mer info

Atomiska operationer i kursen

Finns i `wrap/atomics.h`, fungerar även i Progviz. `value` är alltid en pekare.

- `test_and_set(value)`
- `atomic_swap(value, replace)`
- `compare_and_swap(value, compare, replace)`
- `atomic_add(value, add)`
- `atomic_sub(value, sub)`
- `atomic_read(value)`
- `atomic_write(value, replace)`

Är atomiska operationer snabbare än lås?

Vi kan enkelt testa i `sum`!

Vilken lösning är bäst?

Är de atomiska operationerna tillräckligt kraftfulla för att synkronisera bankproblemet?

- 1 Vad är problemet?
- 2 Krav
- 3 Peterson's
- 4 Stänga av interrupt
- 5 Atomiska operationer
- 6 Resten av kursen

Resten av kursen

Datum	Beskrivning
13/5	EG: Förbered inför seminariet
15/5	Se: Tentaförberedelse: Deadlocks, synkronisering, och atomics
23/5	Lab: Sista labpasset
2/6	Tenta (kom ihåg att anmäla er)

Filip Strömbäck, Klas Arvidsson

www.liu.se